

מסורת הש"ס

- ↑ ולפי שמים מלא כ"ג,
- ↑ [תוספ' פי"ד הי"ז],
- ↑ [גריסת חא': סנהדרין עד. פסחים דף כה., ד' (פסחים שס: סנהדרין שס. ודף עג., ס) [פסחים כה: ושם נמקנן],
- ↑ [ז"ל נתן להללו בנפשו כ"א ככל המקומות],

תורה אור השלם

- ↑ האבות את יי אלקיך ככל לבבך ויבכל נפשך ויבכל מאדך: דברים ו ה
- ↑ וְלַעֲבֹד לֹא תַעֲשֶׂה דָבָר אֵין לַעֲבֹד חֹטֵא מוֹת בִּי כְּאֲשֶׁר יִקְוָם אִישׁ עַל רַעְיוֹו וְרַצְיוֹ נֶפֶשׁ בֶּן הַדָּרֵךְ הַזֶּה: דברים כב כו

גליון הש"ס

נב' השלמה דרבנן ליבא. עיין כתובות דף ט ע"א תוס' ד"ה נחמן תריסר:

הגהות הב"ח

(א) נב' לפי שנה לנדיבין ולפי שמים לדברי תורה אלא לר' יוחנן קשיא: **(ב)** שם מלה נאמר בכל נפש אלא לומר לך אם יש לך אדם:

הגהות הגר"א

[א] נב' לפי שנה לנדיבין ולפי שמים לנדיבין. י"ב פי' דלפי"ו הפי' דמתני' אכל מחנכין אותן לפני שנה וברי אינו קאי על ההתלה ומן של חינוך קאי על המעשה ומן דעד לפי שנה של חיוכ דלדאורייתא מחנכין אותו והנהיה השמי שנים משלמין לנדיבין וזה לנחלה ולפי שנים פי' ג"כ לפי חיוכ דלדאורייתא מחנכין אותו והנהיה השמי שנים משלמין לנדיבין וזה לנחלה: **[ב]** שם סמוך לפרקין. פי' דמאי דקמי במשנה שנה כ' דהתנהא ומן קאי ולא חתינ לפני כו' אלא חימת מחנכין שנה סמוך לפרקין שהוא י"ו לנחלה ושמים סמוך לפרקין שכן עשר ואחד עשר לנחלה ושם אילין משלמין מדאורייתא:

תוס' ישנים

בן שמונה בן תשע מחנכין ויבדקוניהו. (ח"א) [קשה לין דלמדינן בניור פרק גמי] [שמאין הריני מור (ומנלה) [כח, ב] גבי האיש מדיר את בנו בניור דרי"ל דלמר כדי לחנוכו במלות, בן טי במו לא דבמו און חייב לחנכה. וי"ל דהתם לא איירי (דוקא אלא) [אלא דוקא] לענין מירוח אבל ודאי לענין שאר מלות חייב לחנכה. וא"ת דהא דלמדינן בכל דומא קטן אוכל נבולת און ביד' מלואין להפרישו השמא תוניי מחנכין אפרישו מהאסורא מיבעיא. ואומר הי"ד אלישור ממין דמיוך לא שייך אלא עישה מזהו ולא פרושי מהאסורא.

והא דקרינן הכא [ויסורן] (כמה שמעין) [במה שמעין] אותו בזה"כ אין זה אפרישו מהאסורא שמפרישין אותו מלמלל אלא הוא חינוך שמחנכין אותו במלות ועינים את נפשומוסין. ורבינו אומר דמיוך לא שייך אלא באל, אבל באלס אמר לא שייך בזה חינוך, ולכך נמי אין מוהרי"ם להפרישו. ומשנה דהילני המלכה שיסבה היא וטענה בניי בוכוה, שמא הוה להסן] אכ ונחנס [בן,ק], ואפילו לא היה להם אכ היסא מתנחנס למזהו בעלמא. מ"ר. חיון כמ"ו וניציו עריות ושפיכות דמים. הקשה רבינו יעקב על הא דלמדינן בריס כמכות גבי לנעוים שהיו [מוסרות] עמלן לפי שאסורות לנעליהן ולדרוש להו [דן]אונם שרי, ומה מועיל כי אונם שרי ואינה אסורה לנעלה, מ"מ יו לא למסור נפשה דלמדינן האל. ואומר ר"מ דעכו"ם לא שייך גילוי עריות דהא דתמנא אפקריה לרעיה דעובד כוכבים וככהמה דמי דלמדינן בטשאין על (השואפה) האטקס וינמות מ,א. [א]. ומציא ראיא מדלמדינן פרק בן סורר [סנהדרין עד, ב] והא אסתר פרהסיא הוא ולא פריך אסתר גילוי עריות אכיל. ומיה"ש המיר רבינו יעקב בעכו"ם אחד שגא על בת ישראל תחת בעלה וגישה ושתמדה ושאפה העכו"ם וחזרו ונתגירו שיהא, והמיר רבינו יעקב לעכו"ם שמתגיר לנשאה, ואמר משום דתתמנא אפקריה לרעיה דעכו"ם ואסורה לנשאל בעלה ולא שייך בהו (ס) כגס שאסורה לנעל כך אסורה לנעול. והקשה לו הי"ר יתכן בר' מרדכי על זה דהא קא תמרן דלא דרשינן להו דלואם שרי משום פלוזות שהיו נבעלת בטרון והיו אסורות לנעליהן ואין יאסרו ע"י ביאת עכו"ם, ועוד דלמדינן בפי' שני דכמוזות [כו, ב] האשה שנחבשה בידי עכו"ם ע"י נפשות אסורה לנעלה ואמרינן נמי בפי' דתמניה [טו, א] ולאשר אצדתי אצדתי, באשר (ש)אצדתי מית אפי כך אצדתי ממך, שעד עשויי בלואנם ועתה בטרון, וגם גוי פוסל לבכוסה אע"פ דבהמה לא פסלה, כדנפקא לן בזהה על ביצמיו וינמות נט, [ב] ובכמה דוכמי דאין זנות לבהמה, ש"מ מכל הי דביאת עכו"ם אסורה.

והא דלמדינן דתמנא אפקריה לרעיה דעכו"ם היינו דוקא לענין קורבה דלמדינן בפרק טשאין וינמות מ,א. [א] דאפילו הס תלמונים דמטיסיה אחת הוו חשויי כנכריי. ועל שהמיר לעכו"ם שמתגיר לישא אשתו קשה לרבינו מדמנן בוכויה פרק ארוסה ושומרת יבם [נד, א] על ידי כל העריות מקנין וקאלמר הסם [כו, א] דלמי לרבינו אפילו עכו"ם. מיהו אומר רבינו (ז"ע דלי) [ד"ע אין] הוה מהני כאן טעמא דגר שמתגיר כקטן שעל דמי ואין זה הנוצל שנתאסרה לו אע"פ שאינו מועיל לפוטרו ממיחה כשאג על אשת ישראל ונתגיר דלמדינן בפרק בן סורר [סנהדרין עא, ב]. והך קונוא דכמוזות מפרש רבינו הכי, ולירדוש להו דלואם שרי ואין לריכות למסור עמלן כיון דלא עבדי מעשה, ולכהי לא פריך והא אסתר עריות הואי כיון דלא עבידא מעשה מכל מקום [בפרהסיא פי' דלריה למסור עמלה] הואיל ואיכא חילול השם בך, וכן פירש רש"י כאן דגרסינן אף גבי נערה המאורסה יהרג הנוצל ולא יעבור, אבל הנערה לא דלא עבדה מעשה ודאייה לדבר אסתר, ומשני

בתנ"י אין מענין אונס. אין חייבין למנוע מהן מאכל: **מחנכין אונס.** לשעות לפני שנה שהיא סמוכה לפירקן פירקן הוי

בן שלש עשרה לנקה וארבע עשרה לוכר שדרך מינוקות להציא שתי

פירקה לעונשין ומינוך ב"ג ויוס אחד נמלא שנת מ"ד פרקו לעונשין ושנת י"ג

היא שנה הסמוכה לפרקו ושנת י"ב היא שנה לפני שנה הסמוכה לפרקו: **או לפני שמי שנים.** שהיא לפני שמי שנים סמוך לפרקו דהיינו שלש שנים לפני פרקן ובגמרא פריך השמא לפני שמים דהיינו ג' שנים אמרת מחנכין לפני שנה דהיינו שמים מיבעיא: **גמ' בחולה.** כחוש ותשוש כח: **אמר רב הונא בן שמונה.**

לצריא שעברה שמונה ויננסת למשע ובתינוקת כדמסיים דהיינו דהוי שנת משע ארבע שנים לפני פריקה: **ובן פסע.** לחולה שעברה שנת משע ויננסה לתוך עשר דהיינו ג' שנים לפני פריקה מחנכין לשעות: **בן עשר.** לנצריא שעברה עשר ויננסה לאחד עשר ובן אחת עשרה למינוקת חולה ויננסה ל"ב משלימין מדרבנן בן י"ב ויננסה ל"ג משלימין מדאורי' שהיא פירקן בתינוקת הנצריא והחולה שוות זו: **ורב נחמן אומר וכו'.** לא פליג רב נחמן אדרב הונא אלא מר פירש מילי דתינוקת ומר פירש מילי דמינוק:

מן. מתכנין אותו לשעות לפני שנה דהיינו שמי שנים ולפני שמים דהיינו שלש בשלמא לרב נחמן ולרב הונא מחנכין אותן לפני שנה וברי אינו קאי על ההתלה ומן של חינוך קאי על המעשה ומן דעד לפי שנה של חיוכ דלדאורייתא מחנכין אותו והנהיה השמי שנים משלמין לנדיבין וזה לנחלה ולפי שנים פי' ג"כ לפי חיוך דלדאורייתא מחנכין אותו והנהיה השמי שנים משלמין לנדיבין וזה לנחלה: **[ב]** שם סמוך לפרקין. פי' דמאי דקמי במשנה שנה כ' דהתנהא ומן קאי ולא חתינ לפני כו' אלא חימת מחנכין שנה סמוך לפרקין שהוא י"ו לנחלה ושמים סמוך לפרקין שכן עשר ואחד עשר לנחלה ושם אילין משלמין מדאורייתא:

רבינו אומר דמיוך לא שייך אלא באל, אבל באלס אמר לא שייך בזה חינוך, ולכך נמי אין מוהרי"ם להפרישו. ומשנה דהילני המלכה שיסבה היא וטענה בניי בוכוה, שמא הוה להסן] אכ ונחנס [בן,ק], ואפילו לא היה להם אכ היסא מתנחנס למזהו בעלמא. מ"ר. חיון כמ"ו וניציו עריות ושפיכות דמים. הקשה רבינו יעקב על הא דלמדינן בריס כמכות גבי לנעוים שהיו [מוסרות] עמלן לפי שאסורות לנעליהן ולדרוש להו [דן]אונם שרי, ומה מועיל כי אונם שרי ואינה אסורה לנעלה, מ"מ יו לא למסור נפשה דלמדינן האל. ואומר ר"מ דעכו"ם לא שייך גילוי עריות דהא דתמנא אפקריה לרעיה דעובד כוכבים וככהמה דמי דלמדינן בטשאין על (השואפה) האטקס וינמות מ,א. [א]. ומציא ראיא מדלמדינן פרק בן סורר [סנהדרין עד, ב] והא אסתר פרהסיא הוא ולא פריך אסתר גילוי עריות אכיל. ומיה"ש המיר רבינו יעקב בעכו"ם אחד שגא על בת ישראל תחת בעלה וגישה ושתמדה ושאפה העכו"ם וחזרו ונתגירו שיהא, והמיר רבינו יעקב לעכו"ם שמתגיר לנשאה, ואמר משום דתתמנא אפקריה לרעיה דעכו"ם ואסורה לנשאל בעלה ולא שייך בהו (ס) כגס שאסורה לנעל כך אסורה לנעול. והקשה לו הי"ר יתכן בר' מרדכי על זה דהא קא תמרן דלא דרשינן להו דלואם שרי משום פלוזות שהיו נבעלת בטרון והיו אסורות לנעליהן ואין יאסרו ע"י ביאת עכו"ם, ועוד דלמדינן בפי' שני דכמוזות [כו, ב] האשה שנחבשה בידי עכו"ם ע"י נפשות אסורה לנעלה ואמרינן נמי בפי' דתמניה [טו, א] ולאשר אצדתי אצדתי, באשר (ש)אצדתי מית אפי כך אצדתי ממך, שעד עשויי בלואנם ועתה בטרון, וגם גוי פוסל לבכוסה אע"פ דבהמה לא פסלה, כדנפקא לן בזהה על ביצמיו וינמות נט, [ב] ובכמה דוכמי דאין זנות לבהמה, ש"מ מכל הי דביאת עכו"ם אסורה.

יום הכיפורים פרק שמיני יומא

פב.

אל"א רב הונא ור"ב נחמן קשיא. ולא מצי לשנויי דסמוך לפירקן ולהשלמת דדבריהם קאלמר דסמוך לפירקן משמע פרק דגלות י"ב שנים ויוס אחד למינוקת וי"ג שנים ויוס אחד למינוך: **מה רוצה יהרג וא' יעבור אף נערה המאורסה יהרג וא' יעבור.**

פירש רש"י דלא גרס מיהרג דלאיה לא מחיבא למימסר נפשיה דקרקע עולם היא ובהא ניחא הא דבסוף פ' בן סורר (סנהדרין עד:): פריך והא אסתר פרהסיא הואי ואמאי לא פריך והא ג"ע ירג ואל יעבור אפי' צניענא ולמאי דלא גרס מיהרג ניחא דלענין ג"ע ידע שפיר המקשה דמהני קרקע עולם אכל לענין פרהסיא דטעמא משום חילול השם לא אסיק אדעתיה דמהני ולהכי פריך והא אסתר פרהסיא הואי ומשני לענין פרהסיא נמי קרקע עולם היתה ומשני ומהני דלאיה דלא עבדה מעשה אין לה ליהרג דהא מרוצא ליפינן וירוצא גופיה דיהרג היינו משום דמאי חזית דדמא דידך סומק טפי וכו' וה"מ היכא דעביד מעשה אכל אי לא עביד מעשה כוון שרוצים להפילו על המינוק כדי להורגו ואס יעכז על ידס יהרגוהו וכל כי

[א] סמוך לפירקן ת"ש דתני רבה בר שמואל תינוקות אין מענין אותן ביוה"כ אבל ^ימחנכין אותן שנה או שתיים סמוך לפירקן בשלמא לר' יוחנן ניהא אלא לרב הונא ולרב נחמן קשיא אמרי לך רבנן מאי חינוך נמי דקתני השלמה ומי קרי לחינוך השלמה והא תניא יאי זה חינוך היה רגיל לאכול בשתי שעות מאכילין אותו לשלש בשלש מאכילין אותו בארבע אמר רבא בר עולא תרי חנוכי הוו: **בתנ"י** יעוברה שהריחה אותה עד שתשיב נפשה חולה מאכילין אותו יע"פ בקיאיין ואם אין שם בקיאיין מאכילין אותו על פי עצמו עד שיאמר די: **גמ'** ת"ר יעוברה שהריחה בשר קודש או בשר חזיר תוחבין לה כוש ברוטב ומניחין לה על פיה אם נתיישבה דעתה מוטב ואם לאו מאכילין אותה רוטב עצמה ואם נתיישבה דעתה מוטב ואם לאו מאכילין אותה שומן עצמו שאין לך דבר שעומד בפני פקוח נפש יחוי' מע"ז וגילוי עריות ושפיכות דמים ע"ז מולג דתניא ^אר"א אומר אם נאמר ^יבכל נפשך למה נאמר בכל מאדך ואם נאמר בכל מאדך למה נאמר בכל נפשך ^ס אם יש לך אדם שגופו חביב עליו מממונו לכך נאמר בכל נפשך ואם יש לך אדם שגופו חביב עליו מגופו לכך נאמר ובכל מאדך גילוי עריות ושפיכת דמים מנא לן דתניא ^ארבי אומר ^ככי כאשר יקום איש על רעהו ורצחו נפש בן הדבר הזה וכו' מה ענין למדנו מרוצח לנערה המאורסה אלא ^אה"ו בא ללמד ונמצא למד מה נערה המאורסה יניתן להצילה בנפשו ^אאף רוצח ^א(כו') מה רוצח יהרג ואל יעבור אף נערה המאורסה יהרג ואל יעבור ורוצח

לרצוח. **אמר לך רבי יוחנן.** לא תתין שנה למשע שמים ולפני שנה שמים: **לר' יוחנן ניהא.** ומוקי לה שנה לחולה ושמים לנצריא: **אלא לרב הונא ולרב נחמן קשיא.** דהא חינוך לשעות הוא ופחות שבחינוכין לשעות לדידהו ג' שנים הוי דהא אמר רב הונא בתינוקת חולה שמחנכין אותה צעשירית ובצרייתא קמי גדול שבחינוכין שמי שנים: **מאי חינוך דקסיי השלמה.** דדצריהא ולדינן נמי השלמה דדצריהא שמים לנצריא לפני השלמה דלדאורייתא אחת לחולה: **בתנ"י עוברה שהריחה.** העובר ממיח ריח תבשיל והוא מתאווה לו ואס אינה זוכלת שניהי מוסוכנין: **ע"פ בקיאיין.** אס יאמרו שני רופאים שהוא מסוכן אס אינו אוכל: **גמ' כוש.** פלך תוחבין לה כוש ברוטב של אותו בשר ומוצאנו: **למה נאמר בכל מאדך וכו'.** יאמר החביב שבהן וכ"ש שאינו חביב: **כי כאשר יקום.** צנערה המאורסה כתיב: **מה למדנו מרוצח לנערה המאורסה.** שהוא כמשפט הרואה בן משפט הדבר הזה: **מה נערה המאורסה ניתן רשות.** למליל להאילה מצעילת זו בנפשו של בועל זה להורגו עד שלא בא עליה כדכתיב אין מושיע לו (דברים כג) הא ים מושיע וישיענה בכל ילידי תשועה: **רוצח יהרג ואל יעבור.** אס אמרו לו הרוג חבירך ואס לאו אהרוב אותך יהרג ואל יעבור עבירה זו כדמפרש לקמן: **אף נערה המאורסה.** אס יאמרו בעול ארוסת חבירך או מיהרג יהרג ואל יעבור אבל היא אינה מצווה למסור את נפשה דהיא אינה כלום דקרקע עולם בעלמא היא וראייה לדבר אסתר:

ורוצח

מדאורייתא בתינוקות, ובחינוך בן ט' ובן י' מחנכין אותן לשעות. בן י"א ובן י"ב משלימין מדרבנן. והא דתני רבה בר שמואל מחנכין אותן שנה או שתיים סמוך לפרקן, משני חינוך זה השלמה מדרבנן היא. [ו]נדוכותיהו קימא לן דבתראי אינון. ואע"ג דר' יוחנן [ס"ל] דהשלמה מדרבנן ליכא, אלא שנה לחולה ושתיים לבריא, מחנכין אותן לשעות ובפירקן משלימין מדאורייתא. ואקשינן עליה מהבחינוך ושני ליה, כיון דהני מחביר ואינון בתראי קימא לן כוותיהו. ותרי חנוכי הוו, דתניא איהוו חינוך, היה רגיל לוכל בשתי שעות מאכילין אותן בשלש, בשלש מאכילין אותו בארבע, והשלמה נמי מדרבנן חינוך קרי ליה. עוברה שהריחה מאכילין אותה עד שתשיב נפשה. ת"ר עוברה שהריחה בשר קדש או בשר חזיר תוחבין לה כוש ברוטב, נתיישבה דעתה מוטב, ואם לאו מאכילין אותה רוטב עצמה. לא נתיישבה מאכילין אותה איסור עצמו, שאין לך דבר שעומד בפני פיקוח נפש חש ע"ז וגילוי עריות ושפיכות דמים ופשוטה היא.

נב' א ב מיי' פי"ב מהל' שביעת עשור הל' י סגנו לאוין סט טושי"ע יא"ח סי' מרענ טעיק ב':
ג [מיי' שס הלכה ט טושי"ע יא"ח סימנן תריז טעיק ב']:
ד [מיי' שס הלכה ח טושי"ע יא"ח סימנן תריז טעיק ב']:
ה ח מיי' פי"ד מהל' מ"א הל' יד ובפ"ב מהל' שביעת עשור הלכה ט סגנו לאוין סט טושי"ע יא"ח סי' מריז טעיק ב':
ו ח מיי' פי"ה מהלכי סקודי הארבה הל' ב סגנו שנין ה טושי"ע י"ד סי' קט טעיק א יריב אלפס כלן ובסנה' סי' ח דף רעד:]:
ז ח מיי' פי"א מהל' רוצח הל' ו [ו י] ח י סגנו לאוין קסד וסגנו ועשין עד:

מוסף רש"י

רשפיכות דמים. כגון אמרו לו הרוג וישראל חביך ואס לאו מיהרג (פסחים כה:). למה נאמר בכל מאדך. יאמר החביב משניין ודיו (שם כה:). לכך נאמר בכל מאדך. לפי שלפעמים שזה חביב ופעמים שזה חביב, לכן הולכים שניין לומר אלוהם את בוראך וימר מן החביב עליך (שם) כלומר מהא להחיות חביבה לך וימר מכל החביב לך (סנהדרין עד.). ובי מה ענין למדנו מרוצח לנערה המאורסה. לפטור

את האונס קאלמר לא קריא און לנערה חטא מות כי כאשר יקום איש, דמשמע כי היכי כחוס את פטור הכי נמי פטורה (סנהדרין עג.) והלא פירש כה אונס פטור דכתיבי ונערה לא תעשה דבר, אלא הרי זה בא ללמד ונמצא דמנא חזקת פטור וימר מן האונס לא תעשה דבר, אלא ללמד מכלל, והכי קאלמר כדאלה כנערה שניין שוין כמו (ישעיה כד) והיה כעס כסוף, ולא נאמר והיה השם כסוף (פסחים כה:.) ונמצא שנכתב כאן ללמד הימנה, כלומר נמצא אף למד, דמשום מילי אחריני אימתיקא ומיחריהו ילפי מהדרי (סנהדרין שם). ניתן להצילה בנפשו. יתן רשות לרואה שיהא רודף אחריה שיפליג ממנו בנפשו של רודף, דכתיבי אין מושיע לה, הא אם יש לה מושיע לך נצריך להושיעה בכל אשר יכול להציל באלמד מאכריזו ירגנו (פסחים שם).

רבינו חננאל

תינוקות אין מענין אותם ביום הכפורים אבל מחנכין אותן קודם שנה קודם שתיים בשביל [שהיו]ין רגילין במצות. אוקימנא בבריא קודם שתיים, קודם שנה בחולה. דייקא מתני' כרב הונא ורב נחמן דאמרי מבן ח' וכן מחנכין אותן לשעות. בן י' ובן י"א משלימין מדרבנן, ובן י"ב משלימין

מדאורייתא בתינוקות, ובחינוך בן ט' ובן י' מחנכין אותן לשעות. בן י"א ובן י"ב משלימין מדרבנן. והא דתני רבה בר שמואל מחנכין אותן שנה או שתיים סמוך לפרקן, משני חינוך זה השלמה מדרבנן היא. [ו]נדוכותיהו קימא לן דבתראי אינון. ואע"ג דר' יוחנן [ס"ל] דהשלמה מדרבנן ליכא, אלא שנה לחולה ושתיים לבריא, מחנכין אותן לשעות ובפירקן משלימין מדאורייתא. ואקשינן עליה מהבחינוך ושני ליה, כיון דהני מחביר ואינון בתראי קימא לן כוותיהו. ותרי חנוכי הוו, דתניא איהוו חינוך, היה רגיל לוכל בשתי שעות מאכילין אותן בשלש, בשלש מאכילין אותו בארבע, והשלמה נמי מדרבנן חינוך קרי ליה. עוברה שהריחה מאכילין אותה עד שתשיב נפשה. ת"ר עוברה שהריחה בשר קדש או בשר חזיר תוחבין לה כוש ברוטב, נתיישבה דעתה מוטב, ואם לאו מאכילין אותה רוטב עצמה. לא נתיישבה מאכילין אותה איסור עצמו, שאין לך דבר שעומד בפני פיקוח נפש חש ע"ז וגילוי עריות ושפיכות דמים ופשוטה היא.

על זה דהא קא תמרן דלא דרשינן להו דלואם שרי משום פלוזות שהיו נבעלת בטרון והיו אסורות לנעליהן ואין יאסרו ע"י ביאת עכו"ם, ועוד דלמדינן בפי' שני דכמוזות [כו, ב] האשה שנחבשה בידי עכו"ם ע"י נפשות אסורה לנעלה ואמרינן נמי בפי' דתמניה [טו, א] ולאשר אצדתי אצדתי, באשר (ש)אצדתי מית אפי כך אצדתי ממך, שעד עשויי בלואנם ועתה בטרון, וגם גוי פוסל לבכוסה אע"פ דבהמה לא פסלה, כדנפקא לן בזהה על ביצמיו וינמות נט, [ב] ובכמה דוכמי דאין זנות לבהמה, ש"מ מכל הי דביאת עכו"ם אסורה.

והא דלמדינן דתמנא אפקריה לרעיה דעכו"ם היינו דוקא לענין קורבה דלמדינן בפרק טשאין וינמות מ,א. [א] דאפילו הס תלמונים דמטיסיה אחת הוו חשויי כנכריי. ועל שהמיר לעכו"ם שמתגיר לישא אשתו קשה לרבינו מדמנן בוכויה פרק ארוסה ושומרת יבם [נד, א] על ידי כל העריות מקנין וקאלמר הסם [כו, א] דלמי לרבינו אפילו עכו"ם. מיהו אומר רבינו (ז"ע דלי) [ד"ע אין] הוה מהני כאן טעמא דגר שמתגיר כקטן שעל דמי ואין זה הנוצל שנתאסרה לו אע"פ שאינו מועיל לפוטרו ממיחה כשאג על אשת ישראל ונתגיר דלמדינן בפרק בן סורר [סנהדרין עד, ב]. והך קונוא דכמוזות מפרש רבינו הכי, ולירדוש להו דלואם שרי ואין לריכות למסור עמלן כיון דלא עבדי מעשה, ולכהי לא פריך והא אסתר עריות הואי כיון דלא עבידא מעשה מכל מקום [בפרהסיא פי' דלריה למסור עמלה] הואיל ואיכא חילול השם בך, וכן פירש רש"י כאן דגרסינן אף גבי נערה המאורסה יהרג הנוצל ולא יעבור, אבל הנערה לא דלא עבדה מעשה ודאייה לדבר אסתר, ומשני